

Kindvriendelijke ruimtes in overvolle steden: hoe pak je dat aan?

MARJAN KETNER
(Speelwijk)

De voorspelling is dat in 2030 tweederde van de wereldbevolking in steden leeft. Worden onze steden als gevolg van deze trend steeds minder geschikt voor kinderen?

MARJAN VERBOEKET
(Speelwijk)

Kinderen hebben behoefte aan beweging. Om vrij te kunnen bewegen hebben kinderen veilige straten, pleinen en groen nodig. En omgekeerd heeft de buitenruimte de kinderen nodig: openbare ruimte zonder kinderen leeft niet. Gemeentes erkennen steeds vaker het belang van een kindvriendelijke buitenruimte, ook om gezondheidsproblemen op latere leeftijd zoals overgewicht te voorkomen. Daarnaast realiseren overheden zich dat groen en natuur een belangrijke bijdrage leveren aan een goede gezondheid en ontwikkeling van kinderen.

Het initiatief Speelwijk brengt spelen, bewegen en ontmoeten bij elkaar in ontwerpen voor de openbare ruimte. Hiervoor heeft Speelwijk een aanpak ontwikkeld waarin de participatie van kinderen en bewoners een grote rol speelt.

Belevingswereld van kinderen

De aanpak van Speelwijk begint vaak bij de scholen in de wijk. Belangrijk is dat de schoolleiding het belang erkent van een goede verbinding tussen school en wijk. De school is dan het platform voor de communicatie met de buurt over het project. Kinderen die vanuit de school betrokken zijn bij het project spelen daarin de rol van ambassadeur.

Elke wijk of buurt heeft plekken waar kinderen graag naartoe gaan. Die plekken kunnen formeel zijn, zoals speeltuinen of skateparken, of informeel zoals een braakliggend veldje of een sloot. Wat Speelwijk in kaart wil brengen is hoe kinderen zich naar deze plekken begeven. Speelwijk vraagt de kinderen aan te geven waar zij wonen, waar zij mogen spelen en waar niet. Kortom: wat hun actieradius is. De kinderen en de ontwerpers lopen samen de route van school naar huis. Hierbij wordt spel gebruikt als instrument om inzicht te krijgen in hoe de kinderen de openbare ruimte in hun wijk ervaren. In welke bomen klimmen ze? Welk straatje vermijden ze? Op welke plek verzamelen ze als ze samen spelen? De informatie die de kinderen hebben gegeven over de wijk wordt tijdens een bewonersbijeenkomst gepresenteerd en aangevuld door andere wijkbewoners. Speelwijk vraagt in die bijeenkomst aan alle wijkbewoners concrete ideeën aan te dragen voor een kindvriendelijke wijk en betreft daarbij ook de bewoners zonder kinderen en de mensen die spelende kinderen niet altijd als positief ervaren.

